

Értkezett:

2017 MÁJ 02

4875-4/2017

É:19659

Vezetői pályázat

a

EGER
FELSŐVÁROSI
ÓVODÁK

óvodavezetésére

Gál Judit

Vezetői/Szakmai hitvallásom

Mikor egy ember szakmai munkájának megmértetésére készül igyekszik magáról olyan képet alkotni, mely az olvasó számára is lenyűgöző és vitathatatlanul pozitív. Sok, sok év távlatából, az idő megmértetéseim átesve kell, hogy rájőjjenek arra, amit korábban megcáfolhatatlannak, egyedinek, innovatívnak gondoltam, nem mindenki számára jelent ugyanazt.

Egy vezetői pályázatban mindent 5,10,15,20 év munkáját egyre nehezebb bemutatni és átadni úgy, hogy minden benne legyen. Korábbi pályázataimban igyekeztem röviden és tömören megfogalmazni (szinte leginkább képekben átadni) a múltat és a jövőt. Azonban utóbbi alkalommal kevésbé értékelve ezen próbálkozásomat úgy döntöttem, hogy igyekszem minden területre kiterjedően, részletesen leírni mindazt, amit az elmúlt húsz évben felépítettem, különösen fókuszálva arra a hat évre, melynek során lehetőséget kaptam Felsőváros óvodahálózatának fejlesztésére és átalakítására.

Elgondolkodom azon mindent megtettem-e, amit egy vezető megtehet? A válasz nagyon nehéz! Mindent nem, de ami a tudásomból, lelkemből, intelligenciámból, neveltetésemből adódott azt igen. Egy gép lehet precíz, pontos, tökéletes, de egy emberi lény a hibáival együtt tud a lehető legjobb lenni. Az elmúlt húsz év vezetői munkámról – summásan – ezt tudnám elmondani.

Természetesen fontosnak tartottam és a jövőben is fontosnak tartom, hogy csapatban dolgozzam, igyekezzek demokratikus lenni úgy, hogy a gyermekek érdekeit, a szülők elvárásait tekintsem elsődlegesnek ugyanakkor figyeljek azokra a csapattagokra, akikkel együtt szeretnék egy „álomvilágot” létrehozni a szakmai munkában. Megkeresni az erősségeinket, kiaknázni a tehetségeinket, megtanulni a szakma csínjait, mellyel a nevelő tevékenységünk egy harmonikus óvodai életet biztosít.

Sikerült? Nem tudom, de úgy gondolom nagyon sokat tudok arról, ami ehhez az úthoz vezet. S feladatomnak tekintetem és tekintem a jövőben is, hogy a társaimat ezen az úton vigyem és az út során sikerhez, megbecsüléshez, pozitív önértékeléshez jutassam Őket.

Az utam sokakkal hozott össze, a hosszú utam során úgy érzem mindenki adott nekem egy kis tudást, segítséget mely a további út megtételéhez hozzásegített és bízom abban, hogy nekem is sikerült a kollégáimnak valami apróságot, szakmai segítséget a tarisznyájába tenni mely az Ő egyéni útjában a segítségére volt vagy lesz.

A pályámon eltöltött több mint 35 év szakmai tapasztalatát igyekszem átadni a jövő generációjának, mely során összefoglalhattam azt az utat, melyen az óvodapedagógia végig ment. A szakmai tudásomban igyekeztem hiteles lenni, a munkatársak munkájában segítőkész azzal az elszántsággal, mely a saját munkájának sikerességét is erősíthetem. Ennek végső momentumaként az idei évbe szeretném mesterpedagógusként is megmérettetni magam, s jövő szakmai útját is meghatározni.

Vezetői munkám legfontosabb hitvallása, hogy szeretem a munkám és mai napig örömmel tölt el az a kihívás, mely a szakmai munkám megvalósítását segíti. A jövőben is ezen az úton szeretnék haladni, igaz mindig vannak akadályok, melyeket le kell küzdeni, de a kihívás erősít, megkeményít, jobbá tesz. Ezen szellemben folytatom ... , ha lehetőséget kapok rá

Szakmai koncepció

*„Úgy gyönyörködj a fiatalokban,
Mint akik téged folytatnak majd,
De ne magad vágyait, emlékeid álmodd
Újra bennük: ne kényeztesd, ne ünnepeld, ne szidd,
Inkább szeresd, s érdemük szerint becsüld meg őket,
Légy okos ellenállás, jó gát, tiszta meder,
Hogy növekedjen súly alatt a pálma,
Hogy önerejükkel törhessenek utat maguknak,
S ne nyelje el őket lápok iszapja, sivataghomok „*

I. Helyzetelemzés

1. Felsővárosi Óvodák

1.1 Bemutató

A Benedek Elek Óvoda és Tagóvodáinak kapcsolódása 2011-ben kezdődött, melynek összesítmására kaptam meg a lehetőséget. Nem egyszerű feladat öt féle óvoda, öt féle program, öt féle testület közösséggé, közös gondolkodásának kialakításává tenni egy hálózatot úgy, hogy egyediségük, sajátosságuk, identitásuk megmaradjon.

Az öt óvodából négy Eger város lakótelepén és egy „vidéki” óvoda található a Bervavölgyben. Az óvodák nagysága is eltéréseket mutat. Kettő óvoda nyolccsoportos és három négy csoportos. A kettő nyolccsoportos óvoda rendelkezik konyhával, a többi háromba a két konyhából hordják az ételt. A gyermekétkeztetés saját irányításával, lehetőségünk nyílik arra, hogy az egészséges táplálkozást, a napi szinten jelentkező igényeket és az ehető ízeket biztosítani tudjuk az óvodásainknak.

Ahogy nincs két egyforma gyermek, úgy nincs két egyforma óvoda! Mégis szeretni, megérteni, segíteni kell mindegyiket.

A **Benedek Elek Óvoda** a székhely óvoda melynek elhelyezkedése Felsőváros legészakabb részén található. Az emeleti részen a négy csoportszobához két nagyobb méretű mosdó kapcsolódik s ezen a szinten található a tálaló konyha az öltözők és a mosó helység. A földszinti részen a tornaszoba és a tantestületi szoba mellett a hálózat gazdasági helységei találhatóak. Az óvoda udvara viszonylag kicsi, ezért az óvodával szemben elhelyezkedő játszóteret is használják óvodásaink.

Az épület részét képezi négy orvosi rendelő és egy szolgálati lakás.

A **Bervavölgyi Tagóvoda** elhelyezkedése Felnémet szélén van, mely egy kissé a „falusias” óvodai környezetet hajazza. Az óvoda helységei, csoportjai tágasak és az emeleti részen helyezkednek el. Két csoporthoz egy mosdó tartozik, melynek nagysága alkalmas a két csoport gyermekeinek kiszolgálására. Az emeleti részen vannak az egyéb kiszolgáló helységek: tálaló konyha, iroda, öltözők, mosdó, só szoba. A földszinti részen egy nagy méretű tornaszoba áll a mozgás megvalósításának kielégítésére. Az óvoda udvara tágas, jól szolgálja a gyermekek környezettudatos életének alakítását. Az óvoda udvara mellett a környező parkok, erdők, mezők felfedezésére is lehetőség van.

Az épület részét képezi egy kulturális klub, társasházi lakások és egy üzlet.

A **Gyermeklánc Tagóvoda** a Garzonház mögött fekszik. Négy csoportjához egy-egy önálló mosdó csatlakozik, s széles folyosója lehetőséget ad a kényelmes közlekedésre, egyéb játékok megvalósítására. Az óvodában található tornaszoba jól szolgálja a testnevelés tevékenységet és felszereltsége biztosítja a mozgás széles skáláját. Az óvoda udvara tágas, nagy méretei lehetőséget biztosítanak a gyermekek szabad játékának kielégítésére.

Az óvoda épületének nagyobb részét a Semmelweis bölcsőde helységei teszik ki.

A **Joó János Tagóvoda** a nyolc csoportjával és a csoportokhoz tartozó mosdókkal, széles folyosóival biztosítani tudják az oda járó sok-sok gyermek nevelésének mindennapi nyugalmaát. Az óvoda emeleti részén található só szoba, tornaszoba, tantestületi szoba, logopédia, mosóhelységek, alatta helyezkedik el a főzőkonyha. Az udvar tágas, árnyas a gyermekek mozgásigényének és levegőzésének kiaknázására jó lehetőséget biztosít.

Az óvoda épületében található az öregek nappali ellátására alkalmas helységek.

Az **„OVI-VÁR” Tagóvoda** épületének földszinti részén helyezkedik el négy csoportszoba mosdókkal, egy tornaszoba és a főzőkonyha. Az emeleti részen szintén négy csoport található ahol két csoportnak egy mosdója van. Itt került kialakításra az iroda és a tantestületi szoba. Az óvoda udvara itt is tágas, lehetőség van a csoportok elkülönülésére, ugyanakkor a gyermekek mozgásának maximális kielégítésére.

Az óvoda épületében egy fogorvosi rendelő található.

1.2 Szociokulturális háttér

A lakótelepi környezet társadalmi összetétele azt mutatja, hogy a családok egyre nehezebb anyagi körülményeiből adódóan a gyermekek értelmi, érzelmi és szocializációs szintje igen eltérő.

Kiemelt fontosságú a szülői házzal való kapcsolat, az együttnevelés jelentősége és folyamatos

együttműködés a gyermekek érdekében. Egyre több a hátrányos helyzetű gyermek, bár ezt statisztikailag nem tudjuk kimutatni. Az SNI-s gyermekek száma az elmúlt években közel azonos.

A csoportösszetételekből adódóan minden óvodapedagógus ellátja az alapvető

gyermekvédelmi feladatokat is.

Gyermeki jogok védelmére, a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek, családok segítésére gyermekvédelmi felelős tevékenykedik.

2. A működés törvényi háttere, alapidokumentumok

2.1 Törvényi rendelkezések

2011. évi CXC. Törvény a nemzeti köznevelésről

☒ 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

☒ 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

☒ 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról

☒ 326/2013. (VIII. 30.) Korm. Rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról

☒ 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről

☒ 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

☒ 368/2011. (XII. 31.) Korm. Rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról

☒ 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

☒ 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

☒ 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai- szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről

☒ 346/2013.. (IX. 30.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről

☒ 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

☑ 1998 évi XXVI. Esélyegyenlőségi törvény

☑ 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

2.2 Alapdokumentumok

- **Alapító okirat**
- **Szervezeti és Működési Szabályzat**

A Szervezeti és Működési Szabályzatban (későbbiekben SZMSZ) szabályozzuk mindazokat a kérdéseket, amelyek meghatározását jogszabály írja elő, továbbá az óvodáink működésével összefüggő minden olyan kérdést, amelyet jogszabály rendelkezése alapján készített szabályzatban nem kell, illetve nem lehet szabályozni.

Az SZMSZ mint fontos alapdokumentum, részletes elemzésre szorul, részben azért, hogy a testület megismerje, részben azért, hogy tisztában legyenek a szabályozásokban.

- **Házirend**

Célom olyan óvoda működtetése, ahol a gyermek fontosnak érezheti önmagát, boldog, örömteli életet élhet, és a jól fejlesztett képességek és jó szokások birtokában bátran és kíváncsisággal telve kezdheti meg iskolás éveit.

- **Helyi Óvodai Nevelési Program**

A HONP tartalmazza pedagógiai gondolkodásunkat, pedagógiai módszereinket és azon tapasztalatszerzésre irányuló munkánkat, mely a gyermekek képességének, készségének fejlesztését irányozza elő.

A HONP első változatát 2011-ben az öt óvoda közös egységgé válása kapcsán készítettük el, melynek alapja a már korábbi években elkészített Pedagógiai Programok szolgáltak. A program évről évre – az újabb programlehetőségek tükrében – megújult és bővült

Fontos szempontnak tartottam az öt óvoda pedagógiai gondolkodásának azonosságát összeszedni, de ugyanakkor megjelentetni az egyéni jellemzőket.

A közös munkában az az elv vezérelt, mely szerint minden óvodapedagógus kolléga érezze magáénak a papírra fektetett sorokat. Nem új dolgokat találtunk ki, hanem kiválasztottuk a már korábban megfogalmazott gondolatok közül a mindenkire jellemző

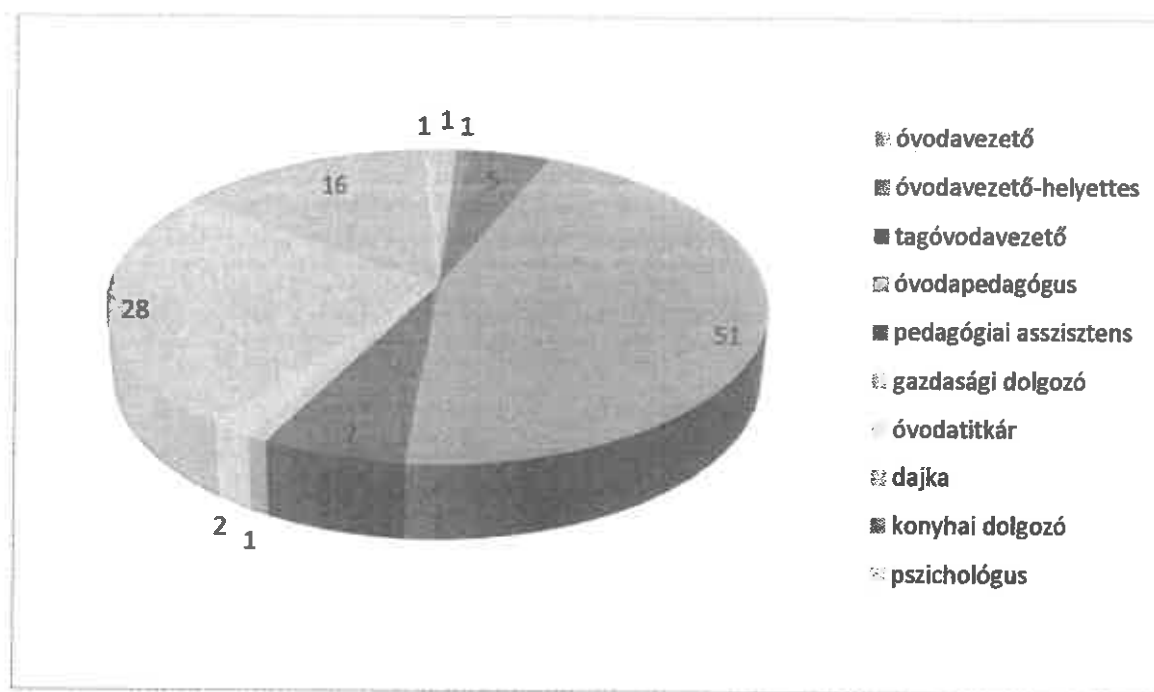

megfogalmazásokat vagy pontosan átemelve vagy kiegészítve tettük be a közös programba.

A HONP-ban óvodáink pedagógiai gondolkodása tükröződik s ezek , a mondatok tükrözik miként fordulunk az óvodás gyermekeink felé. Így választottuk ki a ránk jellemző idézetet, mely pályázatom kezdetén olvadható.

3. Humán erőforrás feltételek

3.1 Alkalmazotti összetétel

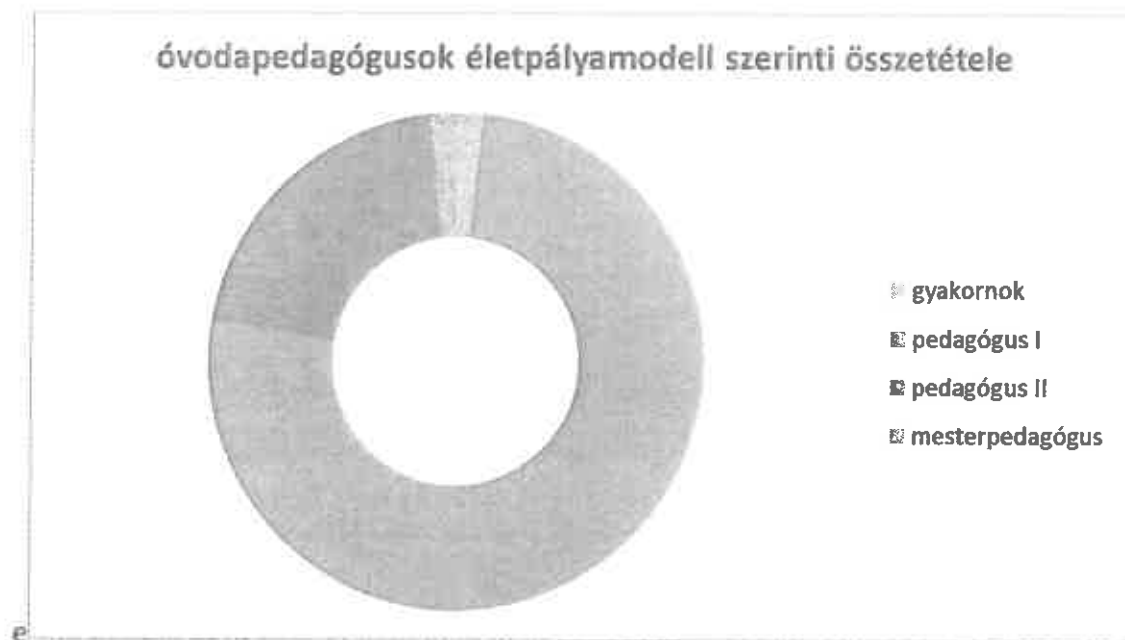

A fentebb vázolt 113 fős alkalmazotti testület működéséhez összhangra és naprakész információra van szükség

Kapcsolatrendszerünk nem merül ki csak az óvoda belső hálózatában, mivel nevelésünk segítségével vannak olyan külső személyek, akik segítik a harmonikus együttműködést, a pedagógiai munkát.

A pedagógus életpálya bevezetésével a minősítés elindításával több kolléga megméretette magát és többen a pedagógus II fokozatot is elérték.

Az életpálya modell alapján a nevelőtestület összetétele évről –évre változik. Jelenleg is többen várnak pedagógus II és mesterpedagógusi minősítésre.

3.2 Kapcsolatrendszer működtetése

A belső kapcsolatrendszer kialakítása hosszú ideig tartott: Előzmények nem voltak, hiszen ezen óvodák a 4-8 csoportokkal önállóan működtek, a működés azonos épületen belül és mindennapos aktív munkakapcsolatban valósult meg.

A 28 csoport és 5 telephely tekintetében más koncepciót kellett felépíteni, mely biztosítja az óvodavezetést az állandó információ megszerzéséről és a naprakészségről. Ahhoz, hogy a gépezet olajozottan működjön ismerni kell a szakmai munkát, a gyerekek összetételét, az épületek állagát, a tárgyi feltételeket, a szülők elvárásait, az óvodák hagyományait.

A kapcsolatrendszert ezért úgy alakítottuk, hogy ezen területekről a tudásunk és ismeretünk megalapozott legyen.

A külső kapcsolataink előnyét látják annak, hogy rövidebb úton tudnak intézkedni, nekünk viszont jól szervezett információs láncot kellett felépíteni, hogy mindenhová eljusson a legfrissebb információ is.

Én úgy érzem, hogy a kapcsolatok kialakítása és a kapcsolatrendszerek működtetése jól szolgálja az óvodáink életét.

A kapcsolatrendszer formái

Belső kapcsolatrendszer

A Benedek Elek Óvoda és tagóvodái helyileg öt telephelyen találhatóak, négy óvoda egymáshoz közel, egy pedig kissé messzebb a többi óvodától

A székhely óvoda a Benedek Elek Óvoda, ahol az intézményvezető és intézményvezető-helyettes valamint az óvodatitkár és a gazdasági előadó dolgozik.

1. Az óvodavezetés és óvodák közötti kapcsolattartás:

Mindennapos az intézményvezető és helyettese részétől.

A Tagóvodákban a tagóvoda-vezetők a mindennapos vezetői munka felelősei akik felelősséggel bírnak az adott tagóvoda működését illetően.

A tagóvoda-vezetők hetente egy alkalommal vezetői értekezleten számolnak be az intézményvezetőnek és helyettesének az elmúlt heti történésekről és az adott hét feladatairól.

Minden aktualitásról értesítik a vezetőséget.

Az intézményvezetés minden hét keddjén és minden hét hétfőjén részt vesz a helyi nevelési értekezleteken.

Az SZMSZ tartalmazza a vezetők munkarendjét.

A vezetés hetente minimum egy alkalommal a tagóvodákba egyeztet a tagóvoda-vezetővel, Egyéb események kapcsán akár többszöri alkalommal is.

A mindennapos kapcsolattartás: személyesen
telefonon
e-mail ben
online formában történik

2. A szülők és óvodák közötti kapcsolattartás

Szülői Szervezet elnöke közvetlen kapcsolatot tart az tagintézmény-vezetővel, és tanévenként egyszer beszámol a nevelőtestületnek a szülői közösség tevékenységéről.

Az óvoda elérhetősége minden szülő számára kiírásban olvasható

A szülők szóbeli tájékoztatása. csoportos és egyéni módon történik A szülők csoportos tájékoztatásának módja a szülői értekezleteken, az egyéni tájékoztatás a fogadóórákon valósul meg

A szülői értekezleteket tanévenként 2-3 alkalommal tartunk A szeptemberi szülői értekezleten a szülők értesülnek a tanév rendjéről, feladatairól, az óvoda házirendjéről. Rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze az intézményvezető, tagóvoda-vezető és az óvodapedagógus a gyermekközösségben felmerülő problémák megoldására.

A szülői fogadóórák az óvodapedagógusok a szülői fogadóórákon egyéni tájékoztatást adnak a gyermekekről a szülőnek. A fogadóóráról a szülőket értesítik

Fogadóórák havi 1 alkalommal vannak

3. Az óvodavezetés és a szülők közötti kapcsolattartás

Az óvodavezetés a szülőkkel több fórumon tartja a kapcsolatot:

szülői értekezleteken / évente 2 x

fogadóórákon / évente 2 x vagy amikor szükséges

beiratkozás alkalmával / évente 1 x

óvodai rendezvényeken / évente 5 x

Szülői Szervezettel megbeszélés / három havonta vagy amikor szükséges

4. Az óvodák közötti kapcsolattartás

Az alkalmazotti közösségi értekezletek alkalmával / évente 3 alkalommal

A bemutató szakmai napokon / havonta 2 alkalommal

A közös óvodai rendezvényeken / havonta

Munkaközösségi értekezleteken / kéthetente
A rendezvények ideje és helye az éves munkatervben van rögzítve

5. EKVI (Egri Közszolgáltatások Városi Intézménye) és az óvodák közötti kapcsolattartás

Az EKVI aki az óvodáink gazdasági és karbantartási munkáit végzi.

A székhely óvodában a gazdasági előadó az EKVI munkatársa, aki az összekötő kapocs a két intézmény között.

A gazdasági elszámolások és feladatok miatt a mindennapos kapcsolat elengedhetetlen.

A kapcsolattartás: szóban

telefonon

levelezés útján

e-mail ben van

A vezetés kéthavonta, szükség szerint gyakrabban találkozik megbeszélésen.

A felújítás, hibaelhárítás és a náluk foglalkoztatott udvarosaink miatt a műhely dolgozóival és vezetőivel mindennapos kapcsolatra van szükség.

Külső kapcsolatrendszer

1. Kulturális intézményekkel tartott kapcsolat.

Tanév elején és tanév végén megbeszélést tartunk a kulturális intézmények vezetőivel, akik a külső és óvodán belüli előadásainkat szervezik. A kapcsolattartó minden óvodában egy megbízott óvodapedagógus aki a csoportos óvodapedagógusokat összefogja és tájékoztatja az előadásokról

A tagóvoda-vezetők a személyi feltételek biztosításának a felelősei

2. A kapcsolattartás a fenntartóval

A fenntartóval a kapcsolatot az intézmény vezetője és intézményvezető-helyettese tartja. A kapcsolattartás hasonlóan az EKVI-hez: személyesen, telefonon, levélben és e-mailben történik

3. Iskolákkal és más óvodákkal, bölcsődékkal a kapcsolattartás

A társintézményekkel szakmai és rendezvényi kapcsolatunk van.

A közvetlen, óvodáink környékén lévő iskolákkal rendszeresen találkozunk rendezvényeken, szülői értekezletek alkalmával.

Ismerjük egymás programjait, munkáját az ott dolgozó kollégákat.

4. Egészségügyi intézményekkel való kapcsolataink

védőnő

fogászat

szemészet

A korukhoz kapcsolódó szűrővizsgálatok elvégzésének érdekében az óvodák vezetői szervezik meg a gyermekcsoport biztosítását

5. Uszodával való kapcsolatunk

Heti egy alkalommal az iskoláskorú gyerekek járnak úszni, mivel a város ingyenesen biztosítja ezt a lehetőséget, rendszeres az úszás az óvodai programunkban.

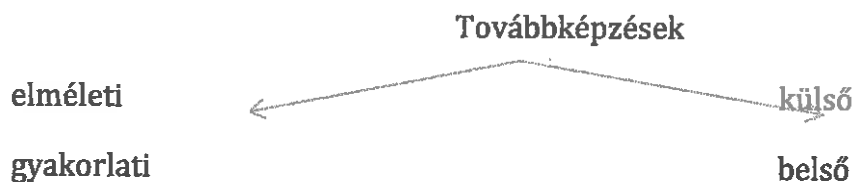
A tagóvoda-vezetők szervezik meg a felügyeletet és utazáshoz és az úszásoktatáshoz.

Az úszóklub vezetésével az intézményvezetője tartja a kapcsolatot, személyesen évente 3-4 alkalommal, emailben rendszeresen.

6. Kapcsolat a bölcsődékkal

A bölcsődékkal szakmai kapcsolatban vagyunk, az együttműködés a beíratkozások alkalmával valósul meg, ahol óvodáink bemutatkoznak a leendő szülőknek.

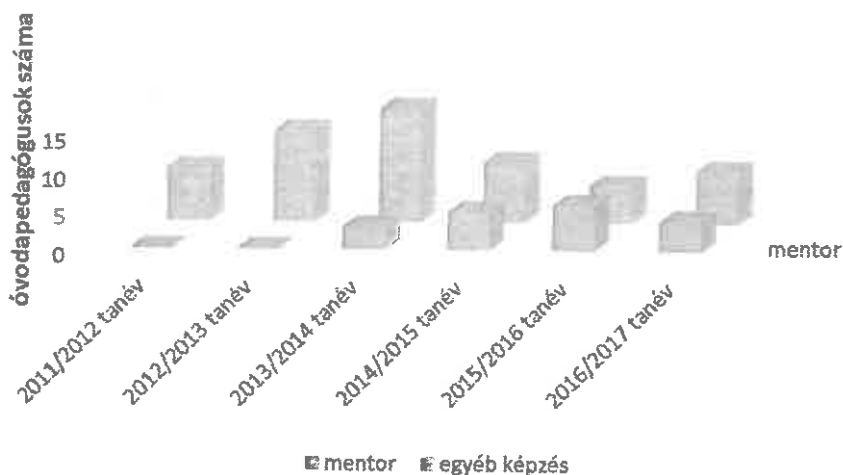
3.3 Humánerőforrás képzésének formái

Külső továbbképzések:

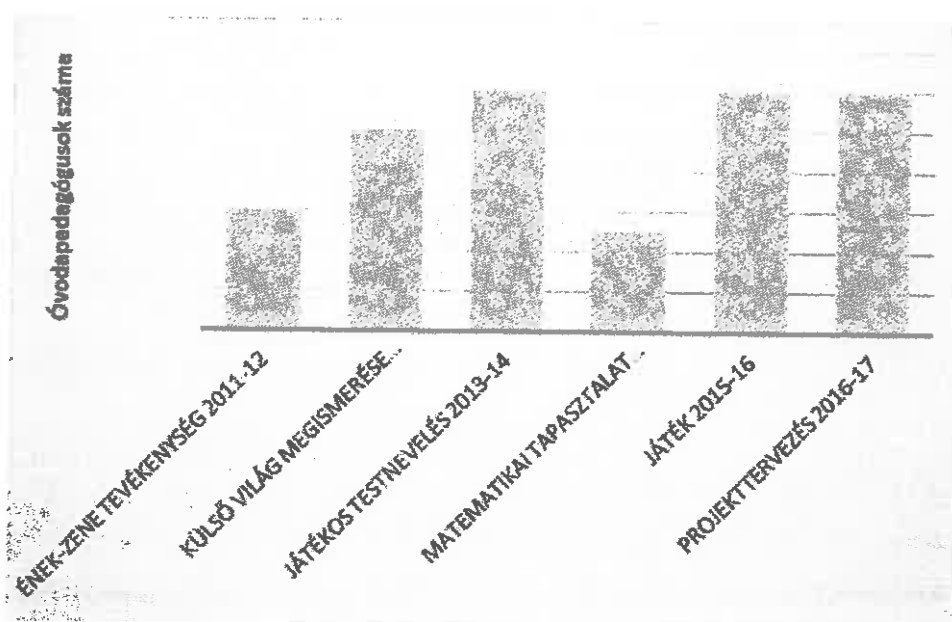
Az Eszterházy Károly Egyetem óvodapedagógus szakának beindításával óvodapedagógusainknak lehetőségük nyílt a mentor képzésben való költségmentes képzésére, mely képzésen.

Az óvodapedagógus kollégák egyéb külső továbbképzéseken és konferenciákon való részvétele is nagyon változatos és minden a pedagógiánkat érintő területre kiterjedt. Ezek a képzések a 30-60-120 órás OKJ-s képzéseket (pl: vitamintorna, agresszió kezelése, játékos matematika..) és szintén az EKE által indított szakvizsgát is adó képzéseken vettek részt (pl: közoktatásvezetői, fejlesztőpedagógia...)

Belső továbbképzés:

Nagy gondot fordítok a belső képzésekre, melyek elméleti megvalósulása a nevelés nélküli munkanapok keretében történik. Havonta egy alkalommal a kollégák munkáinak megfigyelésével majd azt követően a látottak megbeszélésével kapcsoljuk össze a gyakorlatot az elméleti tudás átadásával. Témáink évente változnak így a vezetésem alatti időszakban több nevelési és tevékenységi területet „dolgoztunk fel”.

3.4 Ellenőrzés, értékelés

a. Belső ellenőrzés

A humánerőforrás meghatározója az óvodai szakmai munkának és a törvényes működésnek. A szakmai munka működésének minőségét belső ellenőrzéssel valósítom meg, melynek szempontjait az alkalmazotti testület ismeri.

Tagóvoda-vezetők

- A tagóvoda közösségének vezetése
- A szakmai munka koordinálásának képessége
- Szakmai felkészültség
- A tagóvoda tanügyi dokumentációinak összefogása
- A tagóvodai programok megvalósítása
- Pályázatokban történő részvétel
- Szülői kapcsolattartás
- Pedagógiai innováció
- Az óvoda képviselése
- Külső kapcsolatok alakítása

Óvodapedagógusok:

- Tanügyi dokumentumok,
- Szakmai napok megvalósítása
- Nevelőmunka tervezése
- Gyermeki személyiség fejlesztése
- Gyermekek értékelése
- Nevelőmunka eredményessége
- Óvodai ünnepek, hagyományok szervezése, lebonyolítása
- Együttműködés az intézményen belüli és intézményen kívüli szakmai fórumokkal
- Az intézmény, mint szervezet fejlesztésével és értékelésével összefüggő tevékenység
- Szülőkkel történő kapcsolattartás

Pedagógiai asszisztens:

- Az óvodapedagógussal és a dajkával való kapcsolattartása
- Az óvodapedagógussal és a dajkával történő együttműködése
- A csoportban végzett munkája
- Gyermekkel való kapcsolata
- A pedagógiai munkában történő együttműködése, a pedagógiai munka segítése

Dajkák:

- A csoportban végzett munka
- A rá bízott helységek tisztasága
- Az óvodapedagógussal történő együttműködés

- Óvodai rendezvényeken való részvétel
- Gyermekkel való kapcsolatának minősége
- A tálalókonyha előírásnak megfelelő üzemeltetése

Konyhavezető:

- Az étlap elkészítése
- A pontos mennyiség tervezése
- Az egészséges ételek biztosítása
- A költségek legjobb ár-arányának garantálása
- A zökkenőmentes étkezés megszervezése
- A konyhai dolgozók minőségi munkájának ellenőrzése
- A tisztaság és a HACCP-s előírások betartatása
- Az óvodai tálalókonyhákvaló kapcsolattartás
- Az egészséges táplálkozás iránti elhivatottság

Konyhai dolgozók:

- A megfőzött étel minőségi előállítás
- A HACCP előírásainak betartása
- A kooperatív munka minősége

Az ellenőrzés formái

- Átfogó ellenőrzés
- Rövid, konkrét területet érintő ellenőrzés
- Alkalmi ellenőrzés
- Észrevétel

b. Külső ellenőrzés formái

A szakmai külső ellenőrzés a minősítési eljárás keretében történik meg, az Oktatási Hivatal által kijelölt szakértők részvételével, melynek alakulása az elmúlt időszakban az alábbiak szerint alakult. A minősítésen minden óvodapedagógusunk jól szerepelt, segített abban, hogy szakmai igényességünk híre elterjedjen.

gyakornoki minősítés	1 fő	pedagógus I fokozat elérése
pedagógus I	10 fő	pedagógus II fokozat elérése
pedagógus I	1 fő	mesterpedagógus fokozat
tanfelügyelet	5 fő	

3.5 Szakmai csoportok, teamek

Az öt óvoda egységes rendszerében lehetőség nyílt szakmai munkacsoportok megalakítására, melyek célja az óvodai egy adott területre történő szakmai koncentrációja.

Célom az volt, hogy ezen munkacsoportok működése segítse az óvodai szakmai munkát és hozzátegyen a szakmai munka színvonalának emeléséhez.

A szakmai csoport munkájában történő részvétel önkéntes alapon, az óvodapedagógusok érdeklődésének megfelelően alakult ki, ennek alapján jelenleg

II. Gazdasági erőforrás feltételek

1. Infrastruktúra

a. Épületek

A Felsőváros óvodáinak épületei lakótelepi házgyári elemekből épültek, kivétel a Bervavölgyi Tagóvoda.

Benedek Elek Óvoda	<p>Az óvoda épületének állaga jónak mondható, mivel az elmúlt évtizedekben folyamatos rendbetételre került sor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ablakcsere • külső homlokzati festés • földszinti rész átalakítása
Bervavölgyi Tagóvoda	<p>Az óvoda régi épületben található, de jó állapotban van a tíz évvel ezelőtti felújítás óta nagyobb renoválás nem volt, de a belső javításokon kívül az épület jó állapota miatt nem volt szükség felújításra.</p>
Gyermekdánc Tagóvoda	<p>Az óvoda épülete jó állapotú, de a belső terek felújítására nagy szükség lenne. A külső homlokzat az óvoda felépítése óta semmit nem újult. A vele egy épületben lévő bölcsődei rész már többször is felújításra került, mely az óvodát nem érintette.</p> <p>A terasz fedésére is szükség lenne</p>
Joó János Tagóvoda	<p>Az óvodáink közül a legrosszabb állapotban lévő épület.</p> <ul style="list-style-type: none"> • folyamatosan beázik a tető az óvoda több részén • a villanyvezetékek veszélyesek • az ablakok cseréje csak részben történt meg az öltözői részeknél cseréjére szorul.
Ovi-vár Tagóvoda	<p>Az óvoda épülete az utóbbi években több felújításon ment át, emiatt a hibákat sikerült helyre állítani.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ablakok cseréje • csoportszobák átalakítása • teraszok fedése • hideg burkolatok cseréje az emeleti részen <p>A földszinti rész burkolatának cseréjére szükség lenne, mert az épület megnyitása óta nem lett felújítva.</p>

b. Berendezések, eszközök

Óvodáink tárgyi feltételei a törvényi előírásoknak megfelelően rendelkezésünkre állnak, de az elhasználódás miatt nagy szükség van a folyamatos cserére, javításra.

Költségvetésünk szűkossége ellenére igyekszünk a berendezési és használati tárgyainkat megrenováltatni vagy kicserélni. Sok segítséget kapunk a szülőktől és a szülők által fenntartott óvodai alapítványoktól, melyek hozzájárulnak a még jobb minőségű munkához.

Óvoda működésének fontos részét képezik óvodáinkban működő alapítványok. Mivel költségvetésünk korlátozott lehetőséggel bír, ezért komoly segítséget jelent az alapítványok által biztosított eszközök sokasága.

Az alapítványi bevételek részben az 1% felajánlásával, részben a szülői bálók alkalmából, harmadrészt pályázati lehetőségekből befolyt összegek teszik ki.

Benedek Elek Óvoda	
fészekhinta, párapu, rakásolható óvodai szék Csoportszobai, udvari játékok, Fa várak, kastélyok, mágneses bábparaván Játékok, Anyagok bábhoz, évfáróhoz	800.000.-

Bervavölgyi Tagóvoda	
rendezvények, játékok, bútorok	2. 835.000.-

Gyermeklánc Tagóvoda	
játékok, berendezési tárgyak	800.000.-

Joó János Tagóvoda	
fészekhinta, festékek, sószoza kialakítása, árnyékoló, játékok, öltözőszekrények, csoportszobai játéktároló, csempe, függöny, padló, mozgáskotta, m.a. ajtó,	3.559.000.-

OVI-VÁR Tagóvoda	
folyosó burkolat, udvari játékok, tornatermi felszerelés, szintetizátor, hangszerek	1.000.000.-

c. Udvarok

Óvodáink programjában az óvodaudvarok használata elengedhetetlen, ennek megfelelően az óvodaudvarok rendezettségére és a balesetmentes játékfeltételek biztosítása folyamatos. Az udvarok rendezése az EKVI által foglalkoztatott udvarosok segítségével valósul meg, de időnként a dajkai segítségre is szükség van.

Udvaraink mérete és játék felszereltsége eltérő, de igyekszünk a szabad levegőn történő játék biztosítását az eszközök karbantartásával és telepítésével is javítani.

A Benedek Elek Óvoda udvara kis területe miatt nem tudja igazán betölteni a gyermekek kinti játékanak feltételeit, emiatt az óvoda épülete előtti játszóteret is használják óvodásaink.

A többi óvoda udvara tágas és alkalmas az óvodás gyermekek udvari játékanak, szabad mozgásának kielégítésére.

A Bervavölgyi Tagóvoda részt vesz az „OVIKERT” programban, s kis konyhakertjükben nevelik a zöldségeket.

2. Gazdasági működés

A Benedek Elek Óvoda és 4 tagóvodája évi előirányzati költségvetés alapján gazdálkodik a Berva-völgyi Tagóvodával, a Gyermeklánc Tagóvodával, a Joó János Tagóvodával, és az Ovi-vár Tagóvodával közös, összesített gazdálkodása történik. Intézményünk alaptevékenysége az óvodai nevelés.

Eger Megyei Jogú Város Közgyűlése a 359/2011 (VI.30.) számú határozata alapján a Benedek Elek óvoda, mint központi óvoda és hálózatához tartozó 4 tagóvodája gazdálkodásáról ad információt.

A Benedek Elek Óvoda az önállóan működő költségvetési szervek közé tartozik, melynek óvodai pénzügyi-gazdasági feladatait az Egri Közszolgáltatások Városi Intézménye végzi.

A költségvetés az alábbi pilléren nyugszik

1. személyi juttatások
2. munkaadókat terhelő járulékok
3. dologi kiadások
4. Bevételek: a bevételek az utóbbi két évben történő térítésmentes étkezés miatt nagy mértékben lecsökkentek.

III. Programfeltételek

1. A Felsővárosi Óvodák programjellemezői.

Óvodáink programja a HONP-ban található, melynek összeállítása 2011-ben kezdődött és azóta is folyamatosan megújítjuk.

A HONP-ban az óvodai nevelésünk céljai és alapelvei.

A gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének, érési jellemzőinek és az egyenlő hozzáférés elvének figyelembe vételével

> Tehetséggondozás.

> Egészséges, harmonikus személyiségfejlesztés, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kompetenciák kialakítása.

> A gyermekek környezettudatos szemléletének és magatartásának megalapozása.

> A családi nevelés kiegészítése.

> Nemzeti, etnikai kisebbség nevelési irányelveinek figyelembevételével.

> Sajátos nevelési igényű gyermekek hatékony inkluzív nevelése, rehabilitáció és habilitáció biztosításával.

> Kiemelt célunk elősegíteni az SNI gyermekek alkalmazkodó készségének, akaraterejének, önállóságának, érzelmi életének fejlődését.

> Munkánkkal közvetve segítjük a társadalom befogadó szemléletének kialakítását.

Alapelveink:

1. Óvodánk alapértéke, hogy a gyermek érdeke „mindenek felett áll!” A gyermeki jogokat tiszteletben tartva.

2. A ránk bízott gyermekeket családias légkörben, érzelmi, testi és lelki biztonságban nevelkednek

3. Egyénre szabott a meglévő képességek, készségekre szabott differenciált fejlesztéssel biztosítja minden hátrányban lévő gyermek (SNI, HH, HHH) és a tehetség optimális fejlődését.

4. Személyiség- és tevékenységközpontú, elfogadó, inkluzív szemléletű.

5. Komplex nevelést biztosít kiemelve a szabad játék jelentőségét a személyiség formálásában .

6. Mintaadással és cselekedtetéssel segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását az egészséges életmód szokásainak megalapozásával.

7. Óvodánk biztosítja az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.

8. Óvodánk Partnerközpontú – Nyitott.

A HONP_ban gyermekképünk, óvodaképünk:

♥ a szeretet, a gyermek személyiségének feltétel nélküli elfogadása

♥ az együttélés elemi alapvető normái

♥ a nemzettudat, szűkebb és tágabb környezet, ünnepek és hagyományok

♥ a környezettudatos, egészséges életmód

♥ az önkifejezést, problémamegoldást kereső gondolkodásmód

♥ a sikerorientáltság

♥ felelősségvállalás tetteinkért

♥ esztétikai, művészeti értékek

Az óvodai nevelésünk három fő feladata:

1. Az egészségnevelés, egészségvédelem területén mit valósítunk meg.

2. Az érzelmi nevelésünk mit takar és miként valósítjuk meg a szocializáció

3. Anyanyelvi és értelmi nevelést hogyan valósítjuk meg.

Megfogalmazásra került az SNI-s gyermekek esetében a sikerkritériumok.

Az óvodai élet megszervezésének leírásához az óvodák személyi, tárgyi, szervezeti feltételei szolgálnak.

Az óvoda **gyermekvédelmi** feladatai a törvényi előírások alapján van lefektetve .

A SNI gyermekek nevelése témában azokat a speciális területeket tervezzük meg, melyek egyedileg jelentkeznek munkánkban.

Az óvodai nevelésünk alapja a tevékenységközpontúság, mely a folyamatos napirendben játékosan valósul meg, teljes mértékben figyelembe véve a gyermekek egyéni fejlődését, biológiai igényeit és érzelmi életét. A program megvalósítása úgy realizálható, ha minden óvodapedagógus lehetőséget kap a maga egyéniségének, erősségének biztosítására és ezzel lehetőséget adok arra, hogy pluszokat is hozzátegyen a megírt programhoz.

A gyermekek születési számának csökkenésével új kihívások elé néztem a Felsőváros óvodáit tekintve. Az óvodák kihasználtsága nagy eltéréseket mutatott, ugyanakkor a város óvodáihoz képest egy kevésbé „sztárolt” körzetben, sok hátrányos helyzetű családok gyermekeinek nevelését és az óvodák szakmai munkájának javítását szándékoztam és szándékozom megvalósítani.

Ahogy nincs két egyforma ember, azonképp nincs két egyforma szülői elvárás az óvodai nevelést illetően. Az informatikával terhelt világban a gyermek figyelemösszpontosítása és az elkötelezettség iráni szándéka nagyon megváltozott az utóbbi évtizedben, amihez az óvodapedagógiának alkalmazkodnia kellett. Az alapvető pszichológiai és pedagógiai elveket – természetesen – alapként és tudásként be kell építeni a módszereink meghatározásakor, de lépnünk kellett annak érdekében, hogy a „játészóteri” és „városimázs” képünk javuljon, ennek érdekében a szülők figyelmét felkeltsük az óvodáinkban folyó munkára és lehetőséget adjunk a választásra.

Miként 2011-ben egy közös gondolkodású programot állítottunk össze, úgy az elkövetkezendő időszakban feladatunk lesz egy átfogóbb, óvodánként egyénibb program írása, mely azokat a sajátosságokat tükrözi, mely a Felsővárosi Óvodák munkáját még árnyaltabban tükrözi.

A hagyományos tevékenységközpontú, témafeldolgozások tartalmán át igyekeztem olyan pedagógiai lehetőségekkel csoportokat kialakítani, mely igényként jelentkezett Eger város életében.

1. Programunk alapját a játékba ágyazott tevékenység alapján megvalósuló, komplex gondolkodás és projekttervezés képezi.

A játék fontossága elengedhetetlen óvodáink életében, mely

- érzelmi alap
- motivációs hatás

- figyelemfelkeltő
- gondolkodásra serkentő
- alkalmazkodást igénylő
- megfigyelésre épülő
- sikerélményt nyújtó
- társas kapcsolatot erősítő
- életre felkészítő

A komplexitás, mely érkeztől-hazamenetelig meghatározza tervezésünket, tevékenységeink megvalósítását és a projekt gondolkodást.

A projektgondolkodásunk alapja

A konkrét projekt megtervezésének, a megvalósítás módjának jellemzői között fontos megemlíteni azt, hogy a **projekt módszer során a témakiválasztástól** (előkészítés, tervezés – tevékenységek egymásutánja, produktumok megválasztása-, lebonyolítás, közzététel) az **értékelésig minden mozzanat** a gyermekekkel együttműködve történik, amelyet a kooperatív munka, a munkamegosztás, az egyéni vállalás önkéntessége, a szabad önkifejezés és az önállóság hat át.

A projekt módszer során a pedagógus szerepe sem a hagyományos módon alakul. Ez a szerep egyszersmind **kibővül**: egyrészt a bevonható partnerek körével (gyerekek, óvodapedagógusok, dajkák, szülők, társintézmények...), másrészt a feldolgozható témák tág körével. Ugyanakkor a pedagógus szerep módszertani szempontból sokkal konstruktívabb, hiszen átengedi a gyermekek számára mind a kezdeményezést, mind a lebonyolítást, mind a megszervezést, és olyan, főként indirekt hatásrendszert, módszereket alkalmaz, ami azoknak eredményességét elősegíti. Természetesen a gyermek érdeklődésére alapoz, mellyel motiválni lehet a gyermeket a tapasztalásra, tevékenykedésre és az ott tanultak hatékony rögzülésére.

A projekt megvalósításának lépései:

1. a projekt témájának meghatározása, megbeszélése
2. a projekthez szükséges elméleti, tárgyi segítség beszerzése
3. a projekthez segítéséhez kapcsolható személyek bevonása
4. a projekt lebontása heti tematikára

5. a projekt megvalósítása
6. a projekt lezárása, összegzése

A programfeltételek azonossága mellett, óvodáink egyéni arculata is meg tud jelenni.

Benedek Elek Óvoda	Kéttannyelvű program
Bervavölgyi Tagóvoda	Természetközeli, külső világ tevékeny megismerésén keresztül
Gyermeklánc Tagóvoda	Kompetencia alapú négy őselem alapján (tűz-víz-levegő-föld)
Joó János Tagóvoda	Hagyományokra épülő ritmus alapú
„OVI-VÁR” Tagóvoda	Alternatív pedagógia és a felzárkóztató program alapú

2. Angol-magyar kéttannyelvű óvodai csoport

Kialakításában több szempont is szerepet játszott:

- az óvodai idegennyelv oktatás hatékonyatlansága, szakszerűtlensége
- a városban működő cégek külföldi szakembereinek igénye az óvodai ellátásra
- az idegennyelv óvodás korhoz kötött hatékony átadás

Kéttannyelvű óvodai nevelés

A kéttannyelvű óvodai nevelést a globális világ, a világ kitárulása, a „határtalanság”, technika fejlődése, a szaporodó vegyes házasságok számának növekedése és az informatikával együttélés hívta életre. „Ahány nyelvet beszélsz, annyi embert érsz” szól a mondás.

Az iskolai nyelvtanulás az utóbbi évtizedben az alsó tagozatban elkezdődött, mely tovább gyűrűzött az óvodákba.

A szülői igényeknek akartak az óvodák megfelelni, amikor elfogadták az óvodákban igényként felmerülő idegen nyelvű „különórákat” A nyelvi pedagógusok - sajnos - kevés ismerettel rendelkeztek és rendelkeznek ma is az óvodáskorú gyermek gondolkodásáról, pszichés működéséről és „tanulási” képességeikről. Ennek alapján

elmondhatjuk, hogy inkább a gyerekek „idomítását” célozták/célozzák meg kevés szakmai tudással. Az a szó ugyan, hogy játékoság minden nyelvi szakember számára ismert, de a tapasztalatok azt mutatják, hogy a mögötte rejlő módszertani jelentés nem ismert. Ugyanakkor azt is elmondhatjuk, hogy óvodapedagógusaink - akiknél a szakmai tudás nem vonható kétségbe – nem rendelkeznek olyan szintű nyelvtudással, mely felhatalmazhatja őket arra, hogy valamely nyelvet a gyermek óvodás korában magáévá tegyen.

Az 1970-es évektől kezdtek nem kontrasztban vizsgálni a tudósok az idegen nyelv és az anyanyelv elsajátítását. Lényegében Lev Sz. Vigotszkij véleményén alapult annak a nézetnek a kialakulása, mely a két nyelv kölcsönösen építő kapcsolatát állítja. Vigotszkij azt hangsúlyozza, hogy „egy idegen nyelv elsajátítása magasabb fokra emeli a gyermek anyanyelvi beszédét is, olyan értelemben, hogy tudatosítja a nyelvi formákat, általánosítja a nyelvi jelenségeket, a gyermek tudatosabban és szabadabban használja a szót, mint a gondolata eszközét és a fogalom kifejezését”. Arra is kitér, hogy ez gondolkodásbeli előnyökkel is jár, hiszen „kiszabadítja a gyermek gondolkodását a konkrét beszédformák és beszédjelenségek rabságából”. (Vigotszkij 1967).¹

Az óvodás gyermek gondolkodására jellemző, hogy gondolkodásának egyik legfontosabb jellemzője, hogy nehezen, csupán nagyon egyszerű, egyértelmű helyzetekben képesek egyszerre egy szempontnál többet figyelembe venni. A valóság és a látszat megkülönböztetése óvodás kor végére változik.

Óvodás korban a gyermek gyakorlati problémahelyzetekkel találkozik, amiből igyekszik kikecmeregni. Ez a gondolkodása révén valósul meg, ezért, a korábbi gyakorlati tapasztalatait hasznosítva, gondolkodását hívja segítségül. Óvodás korban a gondolkodás önmagában nem vizsgálható, csak a teljes megismerő tevékenység komplex rendszerén keresztül.

A 3-6 évesek gondolkodásában az évek előrehaladtával komoly minőségi változás figyelhető meg. a cselekvő-szemléletes gondolkodástól fokozatosan jut el a szemléletes-

---

¹<http://happykids.hu/hu/mivel-gazdagodnak-az-idegen-nyelvet-tanulo-ovodasok/>

képszerű gondolkodás szintjére, majd végül az elvont, nyelvi síkra. Ez gyakorlatban a következőket jelenti:

A cselekvő-szemléletes gondolkodás szintjén lévő kisóvodás csak azt a probléma helyzetet érti meg, ami cselekvéshez és szemlélethez kötött (azaz ő maga cselekedhessen és szemlélődhessen az adott probléma helyzetben. Ez csak akkor derül ki számára, ha gyakorlatban kipróbálja, tehát cselekszik, és közben figyel, szemlél.

A szemléletes-képszerű gondolkodás szintjén már nincs szükség konkrét manipulálásra, elég, ha látja a probléma helyzetet és a fejében végzi el. A gondolkodás pedig a beszéd fejlődésével egyre eredményesebbé válik. Minél több mindent tud verbálisan feldolgozni, annál inkább túlhalad a cselekvő-szemléletes, szemléletes-képszerű gondolati szinten. Így jut el végül a elvont, nyelvi gondolkodásig, mikor is már látvány, szemléltetés sem kell ahhoz, hogy egy-egy problémát megoldjon. Ekkor már mindent fejben végez.

A beszédfejlődése ugrásszerűen változik.

Óvodás korban a beszéd aktivitása, jelentősége ugrásszerűen megnő. Az óvodai élettel egyre inkább kitárul előtte a világ: számtalan új ingerrel (új tevékenységekkel, személyekkel, tárgyakkal, ismeretekkel) kerül kapcsolatba, amik gondolkodásra, ezáltal beszédre készítetik. A beszéd a gondolkodás nyelvi kifejező eszköze, a két dolog csakis együtt, párhuzamosan fejlődhet. A beszédfejlődés elképzelhetetlen fejlődő gondolkodás nélkül és ez fordítva is igaz: minél többet beszél, kommunikál a gyermek, annál jobban mozgósítja, fejleszti gondolkodását. Kisóvodás korban még leginkább a szituatív beszéd a jellemző. Ez azt jelenti, hogy csak az adott szituáció személyes résztvevői értik meg az elhangzott szavak jelentését.²

A kéttannyelvű program alapját az anyanyelvi tanuláshoz hasonlóan, a mindennapi tevékenység adja.

A gyermek a mindennapos tevékenységeiben, a csoport életéhez kapcsolódóan találkozik a magyar és az idegen nyelvvel. A két nyelv „tanulása” cselekvésben, játékban, munkában testesül meg.

---

² <http://www.gyerekabc.hu/Az-ovodaskor-jellemzoi/pszichikus-folyamatok-fejldese-ovodas-korban.html>

A kéttannyelvű program lényegét az a családmódel adja, ahol a szülők nemzetisége különböző, és amely családban a gyermek meg kell, hogy értesse magát mindkét nyelvű szülővel.

A kéttannyelvű program célja:

- a gyermek aktivitás,
- az interakció a pedagógus és a gyermekek között
- motivált legyen a tevékenységbe bekapcsolódni
- beszédre készítés

A program feltétele:

- az idegen nyelvű pedagógus folyamatos jelenléte a csoport életében
- az idegen nyelvű és a magyar nyelvű óvodapedagógus párhuzamos tevékenysége
- az anyanyelvi szintű nyelvtudás
- az utánzáson alapuló beszédtanulás
- csak idegen nyelven kommunikáljon az idegen nyelvű pedagógus
- a gyakori ismétlés
- a beszédtanulás játéksituációkba ágyazva valósuljon meg
- a pedagógus személyisége a gyermek számára elfogadható legyen
- élethelyzetekben használni az idegen nyelvet ugyanúgy, mint a játéktevékenységek kapcsán
- minden tevékenységterületet felöleljen: ének-zene, mese-vers, mozgás, vizuális tevékenységek, környezeti ismeretek
- a két pedagógus összehangolt munkája
- tudatos, részletes tervezés
- a gyermek aktív részvétele
- a gyermek érzelmi azonosulása
- intenzív kommunikáció
- differenciálás
- gyermek fejlettségének ismerete

Az idegen nyelv átadása apró lépésekkel, egymásra épülve történik. Az sem baj, ha hibásan ejti a szavakat, olyankor nem javítás, hanem a újra hallhatja helyesen. A sok ismétlés, gyakorlás útján egyre jobban ejtik a szavakat

Nem feltételez önálló programot, az intézményben elfogadott program szellemében történhet a tevékenység tervezése, természetesen a gyermekek szókincsének ismeretében.

Az angol magyar csoport működése 2012-ben indult el és a „népszerűsége” való tekintettel újabb egy, majd 2016-ban a harmadik csoportban is elkezdte a munkát. Jelenleg olyan nagy az érdeklődés, a gyermek beíratásának szándéka a szülők részétől, hogy nem tudjuk az igényeket kielégíteni.

Az angol-magyar csoport mintájára, a humánerőforrás fellelése és egy éves képzése után a 2017-18-as tanévben az Ovi-vár tagóvodában beindul a német-magyar kéttannyelvű csoport is.

3. *Waldorf jellegű program jellemzői*

Eger városában immáron húsz éve szülői kezdeményezéssel igény jelentkezett a Waldorf pedagógiára, de minden próbálkozás - részben anyagi okok miatt, részben városi segítség hiánya miatt – kútba esett.

A csoportot 2012-ben indítottuk el a Kreatív élet alapítvánnyal együtt akkori 15 családdal és a pedagógiai munkának köszönhetően 2015-ben egy második csoport is elindulhatott a szülői igények tükrében.

A csoport működése évről-évre szakmailag nagy fejlődésen ment keresztül s ennek köszönhetően a program iránt érdeklődő családok száma fokozatosan nő.

A játékszerek nagy része alapelszerűen nem részletesen kimunkált, s ezzel is elősegíti a gyerek fantáziájának tevékenységét. A különböző, természetből származó tárgyak alkalmasak arra, hogy sok mindent jól helyettesítsenek anélkül, hogy rendeltetésükkel ellentétes módon kerülnének felhasználásra.

A Waldorf-óvoda célkitűzései:

1. A Waldorf-óvodapedagógia tiszteli a gyerek emberi méltóságát és feladatának tartja, hogy előkészítse egészséges életvitelét.
2. Nem szabályokat és tilalmakat akar megvalósítani, hanem a gyerek és a felnőttek művészi erővel áthatott együttélését.
3. Mindez akkor valósítható meg, ha a nevelő nyitott, járatos az embertani ismeretekben - elméletben és gyakorlatban egyaránt - képes az egyedi, az általánostól eltérő különös megfigyelésére, nincsenek előítéletei s így felfogja a gyerekből érkező, szükségleteiből fakadó felszólításokat
4. Pedagógiai fejlesztő munkájának alapelvévé kívánja tenni az utánpótlást, amely az óvónők szeretetteljes mintaképül szolgáló tevékenységét követi. El akarja érni, hogy az óvónő ne direkt utasításokkal vezessen, hanem figyelmes, gondozó vezetéssel gyakoroljon, ami a gyermeki személyiség még hiányzó belső vezéreltségét helyettesíti.
5. Segíteni kívánja, hogy a gyerek a benne működő természetes erőket szabadon tudja fejleszteni: érzékelésben, utánpótlásban, játékokban és egyéb tevékenységekben.
6. A játékokhoz szükséges eszközök egyszerű kiképzésével növeli a gyerek fantáziáját és az alakító tevékenységek belső aktivitását.
7. A nap szervezésével (napirend) lehetőséget akar adni arra, hogy a gyerek érzékeit és cselekvési lehetőségeit kihasználva, jó szokásokra tegyen szert - az akarat nevelésével, erősítésével s nem megtörésével.
8. Lehetővé akarja tenni, hogy a gyerekek az értelmes és áttekinthető tevékenységeket átélhessék és utánózhassák, el akarja érni, hogy így kerüljön a felszínre az átélés és cselekvés összefüggésében az értelmi képesség és felfogó erő.
9. El akarja érni, hogy a gyerek a nevelőt tekintse példaképül, erkölcsi minőséget juttasson átélésbe és a tevékenykedésekbe; így kerüljön kapcsolatba az erkölcsiséggel anélkül, hogy az mint szabály vagy külső előírás nyomasztóan hasson s ugyanakkor hatástalan maradjon.
10. Célja, hogy a gyerek a többi gyerekekkel együttműködve szabad játék során megtanulja egyénileg továbbfejleszteni azokat a képességeit (intelligencia, fantázia, átélés, kezűgyesség, szociális magatartás), melyeket elsajátított.
11. Fel akarja ébreszteni a gyerek lassan tudatosává váló érzékenységét szociális környezetén (a csoporton, a családon) belüli felelőssége iránt, és el akarja érni, hogy megtanuljon az előforduló feszültségeken felülkerekedni.

12. Meg akarja valósítani, hogy a gyerekek az éves ünnepkört ritmikus ismétlődésben énekelve, játszva élje át, ünnepeljen a nevelőkkel és a szülőkkel. (Az örömteli tevékenységben a fogalmak, az értékek megelevenednek és megbecsültté válnak; így lesznek életük alakításának egészséges elemeivé.)

13. El akarja érni, hogy a gyerekek a mesélések és előadó játékok (például mesejátékok) során tiszta és érzékletes nyelvet sajátítsanak el, azt helyesen kapcsolják össze kifejező mozgásokkal, taglejtésekkel. Ennek átélésében fejlődik az a differenciált kifejezőképesség, ami az iskolai tanulási készség alapja.

14. A gyerekek élményvilágát, formáló erejét a művészeti - ábrázoló - tevékenykedés által (egyszerű festés, formázás, éneklés, euritmia, tánc) felszínre kívánja hozni.

15. Az óvoda figyelembe kívánja venni: a gyerekek érettségi szintjét, mind az óvodai felvételtkor, mind az iskolakezdés időpontjának meghatározásánál. A Waldorf-pedagógia az iskolaérettség kritériumait nem célkitűzésnek tartja, nem alkalmaz külön iskolára felkészítő foglalkozásokat. Úgy tekinti, hogy az életkori sajátosságoknak nem megfelelő túl korai fejlesztés. Az idő előtti absztrakt, verbális és intellektuális tanítás elvonja a személyiség önfejlesztő erőit az adott életkorban legfontosabb feladatoktól, melyek a testi, lelki egészséget szolgálják.

16. A testi, lelki és szellemi erő sokoldalú fejlődésében-fejlesztésében is minden elhamarkodottság nélkül, egyéni érettsége és szükségletei szerint akarja a gyereket vezetni.

17. A Waldorf-pedagógia hozzá akarja segíteni a gyereket nyitottság elsajátításához, a másság elfogadásához, a természet értő szemléletéhez, s utat akar nyitni - most még csak mesei, érzékletes szinten - a majdan globális szemléletmód előtt.

18. A Waldorf-pedagógiai nevelés nagy hangsúlyt kíván helyezni a helyi hagyományok, a kulturális örökség megismerésére, ápolására is. Így lesz a Waldorf-óvoda mindenütt hasonló és mégis mindig más.

Az elmúlt években a humán erőforrás tudatos alakításával, az ott dolgozó kollégák waldorf képzéssel rendelkeznek illetve folyamatban van a képzés befejezése.

4. *A Rogers óvodai csoport programjellemezői*

Hasonlóan a waldorf csoport beindításához 2013-ban szülői kezdeményezésre elindult a Rogers pedagógiával dolgozó csoportunk, melynek működése –hasonló – szülői érdeklődérről tesz tanúbizonyságot, mint a másik alternatív csoporté.

Pályázatomban néhány szó erről a programról is.

Mitől más, mint a többi?

- A szülő, a dajka, az óvodapedagógus mind érintett egy-egy folyamatban
- Más légkör
- Szabadabb lehetőségek
- Gyerekek igényből indulnak ki
- Sok lehetőséget, eszközt, szabad tevékenységet kínálnak
- Tanuljanak meg segítséget kérni
- Nem erőltetnek rá semmit
- Konfliktuskezelés győztes-győztes állapot

Mit ad a gyermeknek?

- Jól kezeli a konfliktusait
- Könnyebb problémamegoldás
- A másik emberhez nyitottan forduljanak
- A hitelesség fontos számukra
- El tudják fogadni magukat
- Vállalják örömeiket, rossz kedvüket, érzéseiket, gondolataikat

Óvodapedagógusi attitűd:

- A nevén szólítják
- Tegeződnek (az iskolában is)
- Egyenlő partner nincs alá-fölérendeltség
- Tisztelik egymást
- Mintát ad: hogyan érdemes képviselni magunkat, meghallani egymást, segíteni a másoknak

Szülők

- Közös nevelés
- Szülői tréningek
- Folyamatos kapcsolattartás
- Aktívan részt vesz a csoport életében
- közös események, amikor a szülő is tevékenykedik
- **Tanulóközpontú, holisztikus, humanisztikus és konstruktivista**
- **holisztika:** emberi személyiség testi- lelki, ezen belül az érzelmi, értelmi és akarati komponensek egységének, illetve a környezettel való kapcsolatainak együttes szemlélete
- **konstruktivista:** hangsúlyozza a befogadó szerepét a tanítás tanulási folyamatokban: az információ nem egyszerűen átáramlik a befogadóba, hanem a befogadó tulajdonképpen maga is létrehozza (megkonstruálja)

5. Pedagógiai módszereink

Az óvodapedagógia fejlődésében a programok megvalósításának lehetőségeiben gondolkodva, fontosnak tartottuk a leghatékonyabb módszerek kialakítani. Sok éves tapasztalatunkkal a hátunk mögött kerestük azokat a lehetőségeket, mellyel a gyermekek a játék folyamatában úgy tudnak tevékenykedni, hogy az felkeltse érdeklődésüket, figyelmüket és az ismeretelsajátítás a lehető leghatékonyabb legyen.

A tudat és az érzelem kölcsönhatásának érvényesülésével segíthetjük a leghatékonyabb ismeretátadást.. Azt a tevékenységet, melyet a gyermek szívesen végez, ismételni akarja (gyakorol), hogy azt a pozitív érzést, mely a tevékenységhez kapcsolódik újra és újra átélje. Minél többször ismétli meg annál tökéletesebben tudja kivitelezni , így egyre több sikerrel vagy tudással rendelkezik. Minél több tudással rendelkezik, annál sikeresebben tevékenykedik, ezáltal a pozitív érzelmi viszonyulása erősödik az adott ismeret tekintve.

Természetesen az óvodapedagógus feladata, hogy a csoportba járó gyermekek ismeretében tisztában legyen azzal, milyen fejlettséggel, érdeklődéssel és ismerettel rendelkeznek a

gyermek, mit tesz hozzá a család a gyermek ismereteinek bővüléséhez. Pontosan ennek érdekében kell folyamatosan bevonni a szülőt az óvodában folyó pedagógiai munkába és érdekeltté tenni abban, hogy a gyermekkel együtt játszva, tevékenykedve harmóniában valósuljon meg a gyermek fejlődése.

Az óvodapedagógiai munka – hasonlóan a többi pedagógiai területhez – alapja a tudatos tervezés, kiszámíthatóság és aktualitás. A tematikus tervezés, mely óvodai csoportjainkban szorosan kapcsolódott a program megvalósításához, fejlődésen ment át. Megismertük a projektpedagógia lényegét, tapasztalatokat gyűjtöttünk a megvalósulásáról és fokozatosan a tematikus tervezést bővítve áttértünk... áttérünk a projekttervezésre.

A projekt módszer alkalmazását, elgondolását, komoly előkészítő munka előzi meg, mely nem kevés feladatot ró az óvodapedagógus kollégákra, de a gyakorlati tapasztalat az, hogy aktívabban, konfliktusmentesebben és érdeklődőbben kapcsolódnak be a gyermekek a mindennapi tapasztalatszerzésbe, mely könnyebbé teszi a csoportban folyó pedagógiai munkájukat.

6. Óvodai programjaink, hagyományaink

Az óvodai élet jelentős részét képezik az óvodai ünnepek és hagyományok megrendezése, megvalósítása.

Az ünnep, az ünnepre készülés olyan érzelmi felkészülés, melynek folyamata felkészíti a gyermeket arra, hogy valami izgalmas, érdekes, fontos esemény lesz, melynek ő is aktív részese, melynek során számot adhat arról, miként „dolgozott”, miként készült fel a NAGY NAPRA. A készülődés befejezése az ünneplés, melynek során a gyermek maga is egy sikert él meg, melyben ünnepel és ünneplik.

Az elvem az, hogy ünnepeknek meg kell adni az egyediséget, a színvonalat, a körültekintést, a hangulatot, a szép környezetet és azt az érzést, hogy ez a nap elválik a hétköznapoktól. Az érzést, melyben a gyermek jól érzi magát, melyen a felkészülésének az az öröme érződik, hogy másnak is örömet szerez.

Az óvodai ünnepek és hagyományok óvodánként változóak, mégis sok azonosságot tükröznek, melyek öröklődtek évtizedekről-évtizedekre. Az öröklődésnek vagy úgy is

mondhatnám, a hagyományoknak sok pozitívuma van, melyek továbbvitele fontos feladata az óvodapedagógiának, különösen akkor, ha olyan helyi hagyományok vannak, melyek kezdenek kiveszni a magyarság életéből, de a múltunkat viszik tovább. Gondolok itt a népi hagyományokra, ünnepekre, mint a lakodalmas játékok, Mihály nap, Márton nap, karácsonyi készülődés, farsang, húsvét vagy a pünkösöd...

Hagyományos óvodai ünnepek között szerepelnek azon állami ünnepeink, melynek során a kicsi gyermekben igyekszünk kialakítani a történelem során az országunkért harcoló hősök iránti tiszteletet, melynek fontossága nem vitatható.

A népi hagyományok, az állami ünnepek megtartása mellett, minden óvoda fontosnak tartja, hogy olyan hagyományai legyenek, melyek kiemelkednek a hétköznapokból és saját munkájuk, pedagógiai elgondolásuk részeként erősíti az folyó szakmai munkát. A projektben történő gondolkodás, a projekttervezés minket is arra sarkall, hogy egyre gyakrabban vonjuk be a szülőket a projektek lezárásába és csoportonként vagy óvodánként közösen a szülőkkel együtt zárjuk le azt a témát, amiben a gyerekek tevékenykedtek heteken át.

A 2011-ben összevont Benedek Elek, Bervavölgyi, Gyermeklánc, Joó János és Ovi-vár óvodák esetében fontosnak tartottam, hogy olyan közös hagyományos eseményeket alakítsunk ki, melynek során gyermekek és szülők, óvodapedagógusok és dajkák találkozzanak, készüljenek és tevékenykedjenek együtt az eseményeken. A közös rendezvényeken a 113 dolgozót és majdnem 600 gyermeket megmozgató eseményekre körültekintően és szervezeten kell készülni sikeres elnyeréséhez.

A hagyományos eseményeink megrendezéséhez alapvető célok:

- igényesség
- szervezettség
- minden korosztály számára elérhetőség
- közös munka
- kulturáltság

Az elmúlt öt év időszakában hagyományos rendezvényeink a résztvevők szerint:

Gyerekeknek szóló rendezvények:

A/ Felsőváros óvodáinak

1. Benedek Elek Népmesei nap:

A népmesei nap megrendezésére a Benedek Elek Óvodával 2006-ban csatlakoztunk a Magyar Olvasástársaság égisze alatt, mely Benedek Elek születésének napján tartunk meg az óvodások számára megrendezett esemény sok érdekességben bővelkedik. ↓

2. Állatok világnapja:

A Bervavölgyi Tagóvoda környezete és programja a természetközeli környezet mentén valósul meg, mellyel a természetes környezetben élés és a természeti környezet kiemelt bevonását célunk megismertetni a gyerekekkel.

Az állatok szeretete, az állatokról történő gondoskodás, az állatok életének megismerése közel áll a gyermekek érdeklődéséhez, érzelmileg jól motiválhatóak és örömmel vesznek részt a rendezvényen.

3. Farsang:

A farsang megünneplése, a tél elűzése és a tavaszvárás a legkedveltebb óvodai események közé tartozik, ahol minden gyermek átváltozhat – meseszereplő lehet és táncolva, énekelve töltheti a farsang napját.

4. A forradalom és szabadságharc ünnepe március 15.

Az utóbbi évek megemlékezése eltér a korábbi időszaktól, s úgy gondoltuk, hogy ezen jeles ünnep minden gyermek számára felejthetetlen legyen. Óvodásainkkal először a Dobó téren, majd a Petőfi szobornál ünnepelünk, mely ünnepre már a

hét folyamán készülünk. <http://www.tveger.hu/2017/03/21/3/tefkovarosi-gyermeknapra-15-funkcionsege/>

B/ Városi gyermekprogramok

5. **Mesemondó verseny:** A Joó János tagóvoda tartja a városi mesemondó találkozót. <http://www.tveger.hu/tag/mesemondó-verseny/>

6. Föld napja:

Alkalmából a Bervavölgyi tagóvodánk játékos tevékenységre hívja a város óvodásait: <http://www.tveger.hu/2017/04/23/piriny-kezekkel-a-foldent-kornyezetvedelmi-vevelfedlo-ovodasoknak/>

Gyerekeknek-Szülőknek szóló rendezvényeink, melyek a város életét is színesítik megtekinthető a híradásokból.

1. **Egészség hét:** <http://www.tveger.hu/2016/09/13/egeszseghetet-tartanak-a-felsovarosi-ovodak/>
2. **Márton nap:** <http://www.tveger.hu/2015/11/12/marton-nap-ovisoknak/>
3. **Karácsonyi mese:** <http://www.tveger.hu/2013/12/20/karacsony-musor-ovisoknak/>
4. **Ovihívogató:** <https://www.facebook.com/zsuzsa.mago/?pnref=friends.search>
5. **Gyermeknap:** <http://www.tveger.hu/tag/benedek-elek-ovoda/>
6. **Évzáró:** <http://www.tveger.hu/tag/ballagas/>

Alkalmazotti rendezvények:

1. Karácsonyi ünnepség
2. Évzárás

IV. Vezetői célkitűzések, tervek

1. Személyes céloom:

- A vezetői jövőkémben elsődlegesen arra törekszem, hogy a – lehetőségekhez mérten – a korábban elindított szakmai munka folytatódjon és az a fejlődés, mely az elmúlt években megvalósult, ne álljon meg, hanem hasonló iramban haladjon.
- Az eddig eltelt vezetői időszakom is bővelkedett újításokban, de a jövő kihívásait is látom magam előtt, melynek előkészületeit megterveztem és szeretném azokat megvalósítani. Szerencsére az óvodapedagógia olyan sok lehetőséget rejt magában, mely folyamatos célkitűzéseket biztosít egy vezető és óvodapedagógus számára.
- Az EKE-en végzett szakmai munkám hasznosítása a vezetői munkámban.
- A megírt tankönyv bővítése és széles körben történő terjesztése.
- Konferenciákon való részvétel és a szakmai igényesség terjesztése

2. Szakmai célkitűzés

Az általam vezetett Benedek Elek Óvoda és tagóvodái, melyek öt telephelyen, 28 csoporttal működnek, Eger város lakótelepén illetve családi házas külterületén helyezkedik el, melyekben a hátrányos helyzetű gyerekek száma jelentős. Feladatomnak tekintem a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésében az esélyegyenlőség megteremtését, mellyel lehetőséget kapnak a nekik legjobban megfelelő programban való fejlődést.

- A célkitűzéseim teljesítése érdekében mindent megtegyek, hogy munkámmal biztosítsam az óvodák szakmai minőségét, ennek érdekében feltérképezem a humán erőforrásból adódó erősségeket, segítem a pedagógiai, szakmai fejlődésüket. Folyamatosan tájékozodom a pedagógiai munkához kapcsolódó újabb kutatásokról és az óvodában végzett kutatási eredményekről számot adok.
- Az öt óvodában az egyéni programfeltételek erősítése, a korábbi tapasztalatokra támaszkodva.
- A humán erőforrás feltérképezése és biztosítása az elérni kívánt innovátori feladatok megvalósításához

- A jó gyakorlat bemutatásának biztosításához írásbeli és bemutató anyag készítését

További célom, az óvodapedagógus hallgatók számára az elméleti és a tapasztalati tudás elméleti szintű átadása, mely több formában lehetséges:

- 📖 Tankönyvek, jegyzetek, publikációk formájában
- 📖 Prezentációs tanítás formájában
- 📖 Szakdolgozati munkák segítésének formájában
- 📖 A gyakorlati munka megfigyelésével és a záróvizsga keretében

Szakmai közösség igényei:

Az általam vezetett intézmény óvodapedagógusainak és technikai dolgozóinak kimondatlan elvárása az óvodáink versenyképességének erősítése, ezáltal a szakmai munkájuknak erkölcsi elismerése valamint foglalkoztatási biztonságuk megtartása.

Szakmai munkájuk segítését a belső továbbképzések, a programfeltételek javításában, az önképzés, reflektív gondolkodás megvalósulásában látják, melyhez a legnagyobb segítséget szeretném megadni.

Az óvodapedagógia szakon történő tanításom, az óvodapedagógia tantárgyban megírt tankönyvem kötelez, hiszen ennek okán a hallgatók jogos elvárása, az elméleti szaktudás megszerzése, a sikeres gyakorlati munkához. A felmerülő kérdések megválaszolása, a pedagógiai, didaktikai alapok lerakása. Felkészülés segítése a szakmai gyakorlatoknak, a szakmai gyakorlat segítése, tervező, szervező, ellenőrző formában.

3. Dokumentum fejlesztési célok

A helyi program évről-évre történő bővítése után, fontosnak tartom, hogy a Helyi Óvodai Nevelési Programunkat felülvizsgáljuk és az újabb, tapasztalatokon nyugvó munkánkat meghatározó elveket, célkitűzéseket leírjuk és feladatainkat tovább fejlesszük.

Ahogy korábban is megfogalmaztam, 2011-ben a közös program megalkotásában tevékenykedtünk, de a gyakorlati tapasztalat azt mutatja, hogy az óvodáink sokszínűségének érvényesülnie kell a programban.

A programban önálló fejezetként megtalálható részeket egységes rendszerbe kell foglalnunk, mely még átláthatóbbá teszi a programunkat.

A HONP további fejlesztésében, az aktualitás megjelentetése is célom lesz a jövőben, mely hatással van a Szervezeti és Működési Szabályzatunkra és a Házirendünkre is. Az óvodáinkban működő szakmai teamek előkészítik a kollégák által megfogalmazott változtatásokat, majd azt egységes egészé formáljuk.

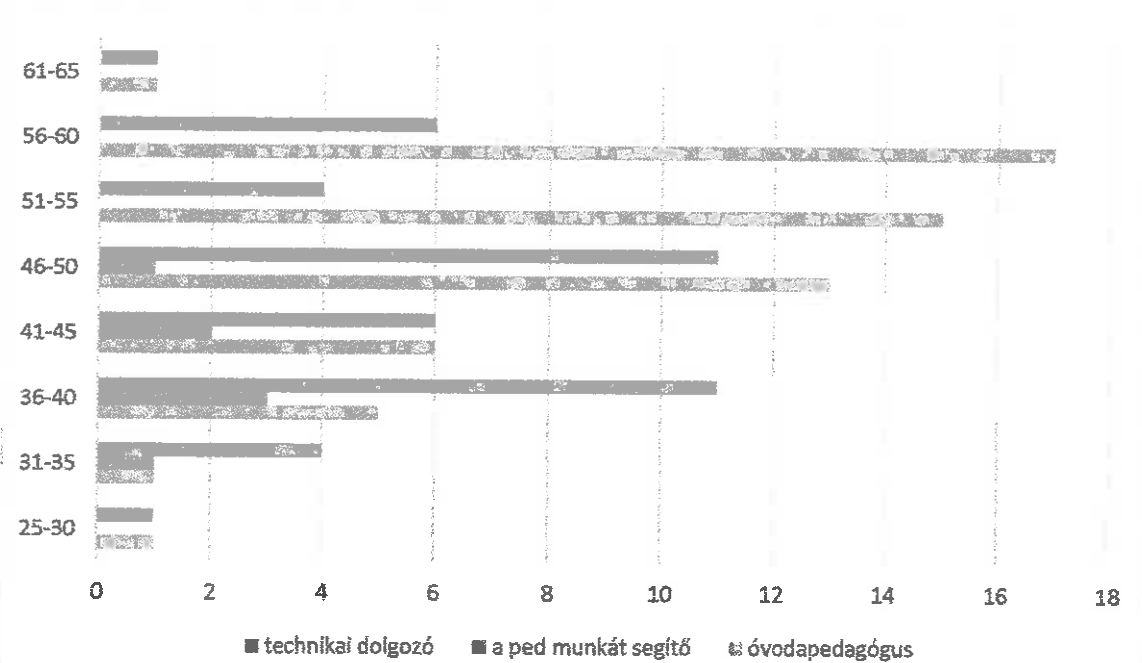
Tervezőmunkánk tanügyigazgatási dokumentuma a csoportnapló, melynek átalakítása a fejlődő szakmai munka mentén alakul és változik.

4. Személyi fejlesztés célok:

a. Humánerőforrás

A személyi feltételek változása az elmúlt időszak vezetői munkájában meghatározó volt. Az óvodapedagógus és a technikai dolgozó kollégák közül többen igénybe vették a 40 éves szolgálat utáni nyugdíjba vonulást, de előzetes jelzések alapján az elkövetkező éveket is meghatározza ez a szándék.

Az alkalmazotti testület korát tekintve jól látható a kor szerinti személyi összetétel

Az elkövetkező időszak humánerőforrásában a fiatal munkaerők foglalkoztatása a cél, melyben nagymértékben segít az EKE óvodapedagógia szakáról kikerült hallgatók alkalmazása.

A kéttannyelvű csoportok működéséhez a nyelvi tudással is rendelkező szakembereket felkutassam és alkalmazzam.

A humánerőforrás legoptimálisabb foglalkoztatásában az öt óvoda közös működésének egyik kiemelt eredménye, hogy a kollégák lehetőséget kaphattak/kaphatnak arra, hogy erősségük szerint válasszanak az óvodáinkban folyó programok megvalósításában. Az elmúlt időszakban több kolléga is óvodai munkahelyet változtatott amiatt, hogy a másik óvodában folyó szakmai munkát közelebb érezte a saját személyiségéhez, netán az ott dolgozók habitusa közelebb állt az övéhez. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják érdemes volt a változásokat segíteni, mivel ezáltal a kollégák munkája a korábbihoz képest sokkal eredményesebb és innovatívabb.

A jövőben is örülnék annak, ha minden kollégám megtalálná azt a kisebb közösséget, szakmai teamet, mely a saját módszerükhöz, gondolkodásukhoz a legközelebb áll.

b. Humánerőforrás fejlesztése

A változó világ, a gyermeki fejlődésben bekövetkező változásokhoz, a családok megváltozott igényeihez a pedagógiai munkánknak is alkalmazkodni kell. A belső és külső továbbképzésekre még nagyobb hangsúlyt kell fektetni.

Szakmai kihívást jelent óvodapedagógusaink helytállása az Eszterházy Károly Egyetem hallgatóinak mentorálása. A leendő óvodapedagógusainak felkészítése a hivatásukra felelősségteljes és innovatív munka, mely állandó felkészülést és magas szakmai színvonalat igényel.

Az EKE -el szoros kapcsolat kialakítását tervezem, szeretném a kollégák folyamatos részvételét biztosítani a szakmai konferenciákon, képzéseken.

A folyamatos képzés biztosításához szükségesnek tartanám a gyakoribb belső megbeszéléseket, gyakorlati tapasztalatok megfigyelését. Az IKT eszköz alkalmazása lehetőséget biztosít a téma egyéni feldolgozásához, majd közös megbeszéléshez.

5. *Infrastrukturális fejlesztési célok*

Óvodáink épületének külső-belső állaga az idő múlásával romlik és ennek okán sok olyan felújítást és átalakítást kezdeményezünk, mely segíti az épületek megújulását, a hibák

orvoslását. Épületeink közül a Joó János Tagóvoda tetőszerkezete és villanyhálózata van rendkívül rossz állapotban, melynek hathatósabb javítását kezdeményeztük s előre láthatólag hamarosan elkezdődik a felújítás.

Felsővárosi óvodák versenyképességének megőrzéséhez szükséges az esztétikus és jól felszerelt óvodai körülmények biztosítása, melynek elengedhetetlen része a felújítási és karbantartási munkák megvalósítása:

- ablakok cseréje
- a tetőszerkezet felújítása
- a fűtésrendszer korszerűsítése
- a homlokzatok rendbe tétele

A jövőben sem lehet működnünk és terveznünk tárgyi eszközök beszerzése nélkül, melyek segítik a belső környezet komfortossá tételét: (teljesség igénye nélkül). A tárgyi feltételek szinten tartása mellett, jogos igény a tárgyi eszközök cseréje, megújítása. A z alapítványi segítség várhatóan a jövőben is lendít az eszközbeszerzéseken, de szeretném, ha a belső környezet, a programot segítő lehetőségek a jövőben bővülnének, eltérően az eddigi évektől.

6. Programfeltételek alakítása, innováció

a. Német-magyar kéttannyelvű csoport

Az elkövetkező vezetői ciklusom során célom az, hogy 2017 szeptemberétől az OVI-VÁR óvodában a kéttannyelvű német-magyar csoport elinduljon és szakmailag hasonlóan működjön, mint az angol-magyar kéttannyelvű csoport.

A program a korábban leírt programfeltételek alapján működik és célunk, hogy a módszer hathatósan segítse az óvodás gyermekeink nyelvtanulását.

A csoport elindításához a feltételek (német nyelven beszélő óvodapedagógus, szülők igénye) megteremtése a pályázatom írásakor már megteremtődtek. A beiratkozás alapján már látható, hogy a csoport beindítható, mely

b. Rousseau-i természetelvű program beindítása

Az országban elsőként és egyedülálló módon, a Rousseau-i természetelvű óvodai program elkészítésével, elinduljon a Bervavölgyi óvodában a program gyakorlati megvalósítása.

A Bervavölgyi Tagóvodában – mint örökös tagsággal rendelkező – zöld óvoda a 2017–18-as tanévtől szeretnénk elindítani a Rousseau elvén alapuló programot, mely feltételeinek kialakítását az idei tanévben kezdtük el és szeptemberben szeretnénk, ha valósággá válna.

Az óvoda elhelyezkedésének köszönhetően, lehetőség van a természeti környezet adta lehetőségek kihasználására és ezen környezet bevonására az óvodai nevelést illetően.

Nem megszokott az óvodai nevelésben, hogy a gyermek játéka, tevékenykedtetése nem az óvodai csoportban történik, hanem külső helyszíneken..... erdőben, patak partján, mezőn, gyümölcsösökben, Érsekkertben, tanyán, tó parton

Mit is mond Rousseau?

„Tegyétek növendéketeket figyelmissé a természet jelenségei iránt, s akkor csakhamar kíváncsivá fogjátok tenni! Mialatt azonban tápláljátok kíváncsiságát, soha ne siessetek kielégíteni! Adjátok keze ügyébe a kérdéseket, és hagyjátok, hadd oldja meg ő maga! Ne azért tegyen szert tudásra, mert ti megmondjátok neki, hanem azért, mert magától megértette: ne tanulja a tudományt, hanem találja fel. Ha csak egyszer is tekintéllyel helyettesítitek a gondolatot elméjében, nem fog többé gondolkodni, mások véleményének játékszerévé válik mindörökre.” Rousseau

Ezen gondolkodás mentén a pedagógiai cél az, hogy kihasználva a természet adta lehetőségeket, közvetlen tapasztalatszerzés, túrák, kirándulások, családi programok során az óvodapedagógusok, a szabad játék elvének mentén alakítsák, tervezzék és adják át az ismereteket. A pedagógiai munka, a „világ” felfedezése, a – lehetőségekhez mérten minél gyakrabban – a szabadban, friss levegőn a természeti környezetben valósuljon meg.. A szülők aktív részvétele a pedagógiai munkában erősíti a családok és

az Óvoda kapcsolatát, segíti pedagógiai munka nyomon követését és a gyermek-szülő viszony elmélyítését.

A természeti környezet megismerésében, felfedezésében a pedagógiai alapelvünk, hogy amit látni lehet, azt láttassuk meg, amit érezni lehet, azt éreztessük meg, amit megtehetünk, azt tegyük meg a környezetért. A külső világ tevékeny megismerésének folyamatában megalapozzuk a természettel való harmonikus együttélést, a természetiránti vonzódást, lerakjuk a környezeti kultúra alapjait.

A természet adta környezet lehetőséget ad a felfedezésre, tapasztalás útján történő tanulásra, a természeti törvények megismerésére, a kutatásra, ezen közben a gyermekek kiélhetik kíváncsiságukat, kreativitásukat, rácsodálkozhatnak az ismeretlenre, betekintheznek a természet csodáiba. A különböző természeti környezet ráhangolja a gyermeket a természettel való harmóniára, a környezet értékeinek meglátására és megbecsülésére.

Természetesen a program megvalósításához szükséges volt és lesz feltárni azokat a külső lehetőségeket, kapcsolatokat, melyek segítik a hatékony pedagógiai munkát, a program megvalósulását és a szülők körében is keresetté váljon.

c. A tematikus és projekttervezés terén elindított munka erősítése

- A projektgondolkodás erősítése
- A szülők intenzívebb bevonása a projektek megvalósulásában
- A projekttervezés javítása
- A projektekhez kapcsolódó feltételek javítása
- Egyedi tervezés, a projektet jól tükröző csoportnapló

d. SNI -s gyermekek számára kis létszámú csoport kialakítása és a programfeltételek megteremtése. Inkluzív nevelés jobb körülményeinek biztosítása

Eger város óvodái szinte kivétel nélkül küzdenek a nehezen nevelhető, autisztikus vonásokkal rendelkező gyermekekkel (akikről az óvodai élet végén mondják ki a valós diagnózist). S nem titkolhatjuk, hogy az SNI és HHH gyerekek nagy része is kis létszámú csoportokban tud fejlődni és tevékenykedni.

Az egy fő teljes állású pszichológus foglalkoztatásával és az utazó gyógypedagógusok jelenlétével, sokat javult a problémás helyzetek kezelése s nagy segítség a pedagógusaink és szülőink számára, de a probléma alapja – sok esetben – a magas csoportlétszám, melyben ezen gyerekek problémái felerősödnek.

Fontos tehát, hogy olyan óvodai csoport (csoportok) is legyenek, ahol a pszichológus mellett gyógypedagógiai végzettséggel is bíró óvodapedagógusok dolgozzanak és kiemelten tudják kezelni, A különböző terápiák ismerete és alkalmazása jól beilleszthető az óvodai életben, de ennek formáját még tanulni és tervezni kell. A jövőben nem kihagyható az ilyen csoportok létrehozása, melynek kialakítására én nyitott vagyok.

e. A hallgatók képzési rendszerének javítása

Az Eszterházy Károly Egyetemen folyó óvodapedagógus képzés egyre nagyobb feladatot ró óvodáinkra. A szakmai munka mintaértékűvé tétele a mentorált csoportokon kívül is működőképes kell hogy legyen. Az óvodában gyakorlatukat végző hallgatók nem csak a mentoruk munkáját figyelik és sajátítják el, hanem az óvodában folyó munka aktív részese is kell, hogy legyen. Ennek az összehangolt, minden területre kiterjedő munkának a szervezése, vezetése,

A fejlesztés lehetőségének látom:

- IKT eszköz alkalmazása a jövő kihívása. Szeretném, ha lehetőség nyílna olyan csoportok megfigyelésére, ahol vak ablakon keresztül láthatják a hallgatók a csoportban folyó életet.
- A kollégák engedélyével olyan szakmai videó tár készítése, mely magában foglalja az óvodai életet, ebben a játék, a tevékenységi területek, projekt módszer, konfliktuskezelés, munka jellegű tevékenységek vizsgálata és bemutatása.

V. Záró gondolatok

A gyermek a legtökéletesebb teremtmény, mert egyedül ő tudja megalkotni saját egyéniségét. A gyermek lelke lágy viaszhoz vagy fehér papírhoz hasonló, ahová magának a gyermeknek kell belevésni a képzeteket."/Maria Montessori/

A Benedek Elek Óvodában megvalósuló több, mint 20 éves vezetői munkám arra kötelez, hogy bizonyítsak. Bebizonyítsam kollégáimnak, a szülőknek, a vezetésnek vannak még feladataim, melyeket meg kell valósítanom, mely előbbre viszi a szakmai munkát, mely javítja az óvodáink helyzetét, mely biztosítja a mosolygós gyermekarcokat.

Kész vagyok a folyamatos változásra a hibák kijavítására, az önvizsgálatra, hogy miben kell javulnom, változnom, okosodnom és melyek az erősségeim, melyekre büszke lehetek és amelyeket bátran képviselhetek.

A pályázat szűk keresztmetszete mindannak, amit eddig meg tudtam valósítani: legyen szó szervezetépítésről, legyen szó pedagógiai munkáról, legyen szó együttműködésről, legyen szó változtatásokról, legyen szó innovációról. Igyekeztem némi ízelítőt adni arról, ami mögöttem van és arról, ami előttem áll. Talán az utóbbi még a leírtakon kívül pár hónap múlva vagy egy-egy esemény kapcsán érik meg bennem.

Büszke vagyok arra, amit eddig a Felsővárosi Óvodák életében elértünk és megvalósítottunk. A nehézségek ellenére is szeretettel, türelemmel fordulunk egymáshoz, közösen tudunk örülni sikereinknek, mert látjuk a gyermekek szemében az örömet és a szülők elégedett mosolyát.

Szeretem a munkám és szeretném az elkövetkezendő éveket is ilyen szeretettel munkatársaim körében eltölteni.

Eger, 2017. április 30.

Gál Judit